

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2760/2020
22.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужље АА из ..., чији је пуномоћник Зорица Цундра, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Љубица Филиповић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3279/19 од 13.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 22.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3279/19 од 13.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици П 628/17 од 15.03.2019. године, обавезан је тужени да тужилци по основу накнаде штете за период од 13.05.2014. године до 31.08.2018. године исплати укупан износ од 622.501,69 динара, који чине појединачно одређени месечни износи почев од маја месеца 2014. године закључно са августом месецом 2018. године, са припадајућом законском затезном каматом на сваки појединачно одређени износ почев од последњег дана у месецу за претходни месец до исплате. Обавезан је тужени да тужилци накнади парничне трошкове у износу од 312.375,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3279/19 од 13.09.2019. године, усвојена је жалба туженог и пресуда Основног суда у Сремској Митровици П 628/17 од 15.03.2019. године преиначена, тако што је одбијен тужбени захтев тужиле којим је тражено да се обавезе тужени да тужилци по основу накнаде штете за период од 13.05.2014. године до 31.08.2018. године исплати укупан износ од 622.501,69 динара, који чине појединачно одређени месечни износи, почев од маја месеца 2014. године, закључно са августом месецом 2018. године, са припадајућом законском затезном каматом на сваки појединачно одређени износ почев од последњег дана у месецу за претходни месец до исплате, те је обавезана тужила да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 132.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде

до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужила да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 89.050,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиле није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Нису учињене ни битне повреде одредаба парничног поступка пред другостепеним судом из члана 407. став 1. тачка 3. ЗПП, на које се неосновано указује ревизијом, јер је другостепени суд у току поступка правилно применио одредбе Закона о парничном поступку, па је одлучио правилном применом члана 386. став 3. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању дана 29.04.1991. године, закључен је уговор о продаји стана у друштвеној својини између ДК „Иво Лола Рибар“ као продавца и туженог као купца. Предмет уговора био је стан у ..., укупне стамбене површине 43,49 м². Дана 16.09.1993. године, од стране продавца издата је брисовна дозвола, јер је купопродајна цена исплаћена у целости. У време откупа стана тужени је био у браку са мајком тужиле ВВ, а брак је закључен 1988. године. У току трајања брачне заједнице рођено је двоје деце, кћи - овде тужила и син ГГ. Тужени живи у ... од 1998. године, а ВВ је са децом отишла у ... 2002. године. Мајка тужиле, ВВ и тужени фаткички не живе заједно од 2007. године, а формално су се развели 2012. године. Након одласка туженог у ..., остали чланови породице, односно ВВ и деца су наставили да живе у спорном стану све до 2002. године када су и они отишли у ... . Након тога, нико од чланова породице ... није становао у спорном стану. По повратку из ..., од 2009. године, тужила непрекидно живи у Србији, али није становала у спорном стану, јер јој по њеним наводима које је тужени оспорио, тужени то није дозволио, па је све трошкове њеног становања у Србији током студирања у Београду, а касније у ..., сносила мајка ВВ. Дана 29.08.2018. године, ВВ је исплатила сувласнички део туженом на спорном стану и од тада је у поседу стана као искључиви власник стана.

На основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле налазећи да тужила има право на накнаду штете, обзиром да је од подношења тужбе, па све до дана када је њена мајка ступила у посед стана 29.08.2018. године, онемогућена да станује у њему и поред тога што је на то имала право по члану 16. став 3. Закона о становању.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По схватању тог суда, код утврђења да су мајка и отац тужиле заједнички откупили

предметни стан из друштвене својине, да су чланови породичног домаћинства била и њихова деца (овде тужиља и њен брат), да су потом родитељи тужиље сагласно издавали предметни стан, те да је 29.08.2018. године мајка тужиље исплатила овде туженом његов сувласнички удео и постала искључиви власник, то тужиља неосновано своје право на новчану накнаду – накнаду штете, заснива на повређеном праву становања члана породичног домаћинства по члану 16. став 3. Закона о становању.

Према члану 16. став 3. Закона о становању, чланови породичног домаћинства имају право становања у стану који се откупи по одредбама Закона. Тужиља је била члан породичног домаћинства туженог у време када је стан откупљен и зато има право становања у смислу наведене законске одредбе. Због тога није правилно становиште другостепеног суда да се у овом случају не може применити Закон о становању, јер је управо наведеном одредбом у корист тужиље као члана породичног домаћинства туженог у време откупа установљено право становања у откупљеном стану.

Право становања члана породичног домаћинства у откупљеном стану није лична службеност предвиђена правним правилима грађанског права, која се састоји у овлашћењу да се туђа стамбена зграда или стан користи у сврху становања. Ово зато што чланови породичног домаћинства после откупа стана немају искључиво право да исти користе, већ имају право да наставе да користе стан заједно са осталим корисницима и лицем које је стан откупило, што се по садржини битно разликује од права становања као личне службености.

Закон о становању није одредио правну природу и садржину права становања чланова породичног домаћинства у откупљеном стану. Због тога се у међусобним односима власника стана стеченог откупом и чланова његовог породичног домаћинства, по аналогији примењују одредбе наведеног Закона које регулишу односе закупца стана у друштвеној, односно државној својини и чланова његовог породичног домаћинства. То значи да се примењује и одредба члана 36. став 2. Закона о становању којом је прописано да купац стана може из оправданих разлога, да откаже даље коришћење стана сваком члану породичног домаћинства, осим малолетном детету, брачном другу или лицу које је дужан да издржава по закону, стим да рок за иселење не може бити краћи од 30 дана.

У конкретном случају тужиља није доказала да јој је тужени отказао даље коришћење стана, јер је тужиља престала да користи предметни стан одласком у ... 2002. године, а у Србију се поново вратила 2009. године, у време док њени родитељи још увек нису били разведени и заједничком сагласношћу су предметни стан издавали и од те закупнине помагали своје родитеље, због чега ни по оцени Врховног касационог суда тужиља није доказала испуњеност услова за примену члана 154. Закона о облигационим односима, односно да је тужени у обавези да јој накнади предметну штету, јер како је то напред наведено, тужиља као члан породичног домаћинства после откупа стана нема искључиво право да исти користи, већ има право да настави да користи стан заједно са осталим корисницима и лицем које је стан откупило, што се по садржини битно разликује од права становања као личне службености. Због наведеног неосновано је у конкретном случају позивање тужиље на примену одредбе члана 16. став 3. Закона о становању као основа одговорности за тражену накнаду штете.

Одлука о трошковима парничног поступка донета је правилном применом члана 165. став 2. у вези члана 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку.

Како се разлозима ревизије не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је ревизију тужиље одбио као неосновану, па је применом члана 414. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија,
Слађана Накић Момировић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**